

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/1302
GK 56

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-89
Konu : Soru Önergesi

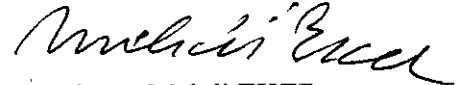
10 Ocak 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) 30.11.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1302-52055 sayılı yazı,
b) 02.12.2011 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-373/3979 sayılı yazı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazınız ile Başbakanlığa gönderilen ve İlgi (b)'de kayıtlı yazı ile Başbakanlıktan Bakanlığımıza gönderilen yazı ekinde yer alan Burdur Milletvekili Ramazan Kerim ÖZKAN'a ait 7/1302 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER :
1 - Görüş 7/1302 (3 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Ramazan Kerim ÖZKAN

Burdur Milletvekili

Esas No

:7/1302

İnsanoğlunun bitkileri tarımsal üretim amaçlı kullanmaya başlamasından beri organik gübreleme, tarımın en önemli konularından biri olmuştur. Tarımsal üretimi artırmak ve birim alandan daha çok ürün alabilmek için en önemli etken gübrelemedir. Gübre ise tarımsal üretim için en önemli girdilerin başında gelmektedir.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de yapılan araştırmalarda gübreleme ile kimi bölgelerde %50 den az olmamakla birlikte %80'lere varan kaliteli ve bol ürün elde edebilmenin mümkün olduğu kanıtlanmıştır. Gübrelemenin ürünün kalite ve miktarındaki artışın bir yıl içinde görülmesi nedeniyledir ki gübre tarımın olmazları arasındadır.

Gübre sektörü de tarımın en temel girdilerini sağlayan bir sanayi dalı olması bakımından önem taşımaktadır. Ancak tarımın milli gelir içindeki payının yıllar itibarıyla hızla azalması ve her geçen gün ekim alanlarının daralması, artan girdi fiyatlarına rağmen ürün fiyatlarının 4-5 yıl öncesine göre pek değişim göstermemesi nedeniyle bu gün çiftçi tarımsal üretimden soğumuş, borçlarını ödeyemez hale gelmiş ve topraklarını terk ederek kentlere göç etmeye başlamıştır.

Tarımsal üretimde gübrenin bu denli önemli bir paya sahip olmasına karşın hükümet gübre sorununu devletin değil çiftçinin sorunu olarak irdelemiş ve bugün gelinen durumda gübre konusu tam bir sorunlar yumağı haline dönüşmüştür.

Bilindiği üzere gübre fiyatları 2008 yılından bu yana ardı ardına yapılan zamlarla tarihinin en yüksek rakamlarına ulaşmış ve ülkemiz çiftçilerinin büyük mağduriyetine neden olmuştur. Tonu 1.400 TL'ye kadar ulaşan gübre fiyatları nedeniyle zaten ekonomik kriz içerisinde bulunan çiftçilerimizin büyük çoğunluğu gübresiz ekim yapmak zorunda kalmışlar bu nedenle de ürünün kalitesinin düşük olmasından dolayı ürünlerini pazarlayamayarak ekonomik kayba uğramışlardır.

Çok fazla geriye gitmeden 2010 Temmuz ayı ile 2011 Temmuz ayını kıyaslayacak olursak Üre ve DAP'ta yüzde 52, Amonyum Nitrat (%33)'da yüzde 67'lik bir artış söz konusudur. Bir yıllık süreç içerisinde sadece gübredeki bu artış bile çiftçiye mağdur etmiş, buna diğer işçilik, ilaç gibi girdilerde eklenince çiftçimiz bugün iflasın eşiğine gelmiş olup icra mahkemeleri kapılarında sürünmektedir.

Bunun dışında çiftçilerin gübre fiyatlarının yüksekliği nedeniyle gübresiz tarım yapmaları nedeniyle hem ürün kalitesi hem de üretim düşmüştür. Birkaç yıl önce yüzde 13-15'lere kadar düşen gübre kullanımı hükümetin büyük panik yaşayıp günü kurtarma adına yapmış olduğu desteklemelerle gübre kullanımını suni olarak bir miktar artırmasına karşın hükümetin ve ilgili Bakanlığın reel anlamda ve sürdürülebilir bir tarım politikasının olmaması ve tarım sektörüne yeterince önem verilmemesi nedeniyle bir istikrar sağlanamamıştır. Dolayısıyla gübre kullanımı tekrar hızla düşmüş, geçen yıla bu yıl arasında bile 500-600 tonluk bir düşüş ortaya çıkmıştır.

Türk çiftçisi, yüksek KDV oranları ve küresel mali krizin tetiklediği yüksek fiyatlar nedeniyle tarımda gerektiği kadar gübre kullanmayınca Türkiye, gübre tüketiminde Avrupa Birliği

lkelerinden geride kalmıştır.

Gbrede i tüketimin büyük bir bölümü yerli üretim ile karşılanmakta Türkiye’de üretim için gerekli hammaddenin yüzde 90’dan fazlası ithalat yoluyla temin edilmektedir. AB lkeleri ile karşılaştırıldığında i tüketim oldukça yetersiz kalmaktadır. Türkiye’de hektar başına yaklaşık 80 kg gübre kullanılırken AB lkelerinde ise hektar başına 250 kg gübre kullanılmaktadır. Türk iftisi AB lkelerinin üçte biri kadar gübre kullanmakta ve bu yüzden Türk reticisi bu yetersiz tüketimden dolayı her yıl yaklaşık 10 milyar dolar civarında bir üretim kaybına uğramaktadır. Yaşanan bu gübre kullanım oranının azlığının en önemli nedeni olarak da, lüks tüketim mallarından alınan yüzde 18’lik verginin gübreden de alınmasıdır.

SORU 1) Katma Değer Vergisi Kanunu’na göre mcevheratta KDV’nin yüzde sıfır, yani KDV’den istisna tutulmasına karşın, gerek ülke tarımı ve ekonomisinde çok önemli bir girdi olan gübrenin KDV’sinin halen yüzde 18 olması konusundaki düşünceleriniz nelerdir ?

SORU 2) Gbreye yüzde 18 oranında KDV ödeyerek alan, üstelik aldığı bu gbreyi kendi vatandaşının sağlıklı beslenmesi amacı için kullanan, gelirini çiftçilikten temin eden vatandaşın bu mağduriyetini nasıl gidermeyi düşünüyorsunuz?

SORU 3) Yetersiz gübre kullanımından dolayı Milli Ekonomimizin yılda yaklaşık 10 milyar dolar civarında bir zarara uğramış olmasını nasıl karşılıyorsunuz?

SORU 4) Gübre konusunda Hkmetinizin reel çözüm anlamında ciddi bir çalışması olacak mıdır? Bu konuda ilgili Bakanlıkla bir koordinasyon ve etüd-planlama çalışması yapmayı düşünüyor musunuz?

SORU 5) Gerçekten bu son derece yanlış bir uygulamayla çiftçinin daha fazla mağdur olmadan kaliteli ve bol üretim yapabilmesi ve Milli Gelirimizin kayba uğramaması açısından gübrede destekleme değil, acilen KDV indirimine gidilmesini planlıyor musunuz? Bu konuda yaklaşık olarak bir tarih belirleyerek çiftçilerimize bir umut vermenin, destek olmanın Devletin temel görevlerinden biri olduğu konusunda düşünceleriniz nelerdir?

SORU 6) Kendi insanı, ülkesi, tarımı, ekonomisi ve tarımda dışa bağımlılığı önlemek için inadına üreten çiftçimizin gübre için ödediği ücretten birde yüzde 18 oranında KDV alarak, devletin bu çiftçilerimiz üzerinden bir nevi nemalanmasını makul görüyor musunuz? Bu uygulamanın bırakın devlet olmayı, iktidara sahip olmayı T.C. Anayasanın 45. Maddesinde belirtildiği gibi “Devlet tarımsal üretimi artırmak maksadıyla tarım ve hayvancılıkla uğraşanların işletme araç ve gereçlerinin ve diğer girdilerinin sağlanması kolaylaştırır” amir hükmüne tamamen ters düştüğü ve bu uygulamanın Anayasa’ya aykırı olduğu konusundaki görüşleriniz nelerdir?

CEVAP 1-2-3-4-5-6) lkemizde yıllık 5-5,5 milyon ton kimyevi gübre kullanılmaktadır. Kullanılan bu gübrenin 2-2,5 milyon tonu ithalatla, 3-3,5 milyon tonu da yerli üretimle karşılanmaktadır. Ancak yerli üretimde kullanılan temel hammaddeler (doğalgaz, amonyak, fosfat kayası, fosforik asit) ithal yolu ile tedarik edilmektedir.

Ülkemizde gübre fiyatları serbest piyasa koşullarına göre Dünya gübre fiyatları ile döviz kuruna göre belirlenmekte olup, fiyatlara devletin herhangi bir müdahalesi söz konusu değildir. 2002-2011 Kasım döneminde Dünya gübre fiyatları %330 ila %506 oranında artarken, ülkemizde gübre fiyatları aynı dönemde %287 ila %394 oranında artarak Dünya gübre fiyatlarının altında bir artış göstermiştir.

Artan gübre fiyatları karşısında çiftçilerimizin mağdur olmaması için 2005 yılından itibaren alan bazlı olarak ürün gruplarına göre değişen miktarda iftilerimize 2 Milyar 793 Milyon TL gübre destekleme ödemesi yapılarak gübre maliyetinin ortalama %15’i karşılanmıştır.

2012 yılında da çiftçilerimize gübre destekleme ödemesi yapılacak olup, birim destekleme ödemesi 2011 yılına göre %12 oranında artırılmıştır.

Ayrıca çiftçilerimizin birim alandan daha fazla verim elde etmesi, sürdürülebilir bir üretim sağlaması, gübre maliyetini azaltması ve toprak analizine dayalı gübre kullanımını teşvik etmek için 2005 yılından itibaren toprak analizi yaptıran çiftçilerimize toprak analizi destekleme ödemesi yapılmaktadır. Bu kapsamda bugüne kadar çiftçilerimize 162 Milyon TL toprak analizi destekleme ödemesi yapılmıştır.

Konuyla ilişkin olarak Maliye Bakanlığı'ndan alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17/4-g maddesinde, kıymetli taşların (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet, inci, kübik, virconia) teslimi katma değer vergisinden istisna tutulmuştur. Böylelikle neredeyse tamamı kayıt dışı olan bu malları kayıt altına almak, sonraki aşamada bu taşları ihtiva eden veya bu taşlardan yapılmış eşyanın tesliminde vergilendirilebilmelerini sağlamak amaçlanmıştır. Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (IV) sayılı listede yer alan kıymetli taşlar %20 oranında ÖTV'ye tabidir.

Katma Değer Kanununda uygulanan genel oran %18'dir. Ekli (I) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için %1, ekli (II) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için %8 olarak uygulanmaktadır. Gübre ekli listelerde yer almadığı için genel oran olan %18 üzerinden vergilendirilmektedir.